

ทักษะเฉพาะด้าน (Specialized Competencies)

1.1 ด้านการแนะนำแหล่งและให้บริการสารสนเทศ (Information sources and services) คือ ความสามารถของบรรณารักษ์ในการสนับสนุนการบริการ บรรณารักษ์ในศตวรรษที่ 21 ต้องเน้นบริการที่สนับสนุนการแนะนำแหล่งสารสนเทศและการค้นคว้าเพื่อการวิจัย หรือกิจกรรมหลักของมหาวิทยาลัย/สถาบันนั้นๆ โดยเฉพาะแหล่งและบริการที่ต้องใช้ ความรู้ด้านไอซีทีในการเข้าถึง การให้บริการสารสนเทศดิจิทัล รวมทั้งการแปลงข้อมูล จัดเก็บและเผยแพร่สารสนเทศดิจิทัล บนระบบเครือข่ายได้ (Ptak-Danchak. 2012: Online) ทักษะการแนะนำแหล่งและให้บริการสารสนเทศ ประกอบด้วย

1.1.1 บริการผู้ใช้ให้เข้าถึงแหล่งสารสนเทศและความรู้ โดยวิธีการออกแบบและนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการ สารสนเทศ

1.1.2 บริการการสืบค้นสารสนเทศ ประเมินและสรุปผลจากแหล่งสารสนเทศที่ได้ เพื่อผู้ใช้บริการทุกเพศทุกวัย

1.1.3 มีทักษะ กลยุทธ์ ในการถ่ายทอดการรู้สารสนเทศ การอ่านออกเขียนได้เชิงข้อมูล (Data literacy) และความสามารถในการใช้เครื่องมือทางสถิติเพื่อหาความหมายจากข้อมูล (Statistical literacy) เป็นอย่างดี

1.1.4 มีทักษะในการประเมินความต้องการของผู้ใช้ และชุมชนเป็นอย่างดี

1.1.5 มีความสามารถในการใช้ทักษะทางการวิจัยเพื่อจัดบริการให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้บริการ ดังนั้นการบริการสารสนเทศจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งงานวิจัยของชาวเนอร์และโอวีเลอร์ (Chawner; & Oliver. 2013: 33) ที่ได้ศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับบรรณารักษ์ตอบคำถามและช่วยค้นคว้าในมหาวิทยาลัยในประเทศนิวซีแลนด์ ได้ผลการวิจัยสนับสนุนแนวคิดนี้ว่า ทักษะด้านการบริการผู้ใช้มีความสำคัญมากที่สุด

1.2 ด้านการจัดเก็บสารสนเทศและความรู้อย่างเป็นระบบ (Organization of information and knowledge) เป็นสมรรถนะของการจัดโครงสร้างความรู้และสารสนเทศเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับจัดเก็บและค้นคืนทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ประกอบด้วย

1.2.1 ความรู้และทักษะด้านเมตาเดตา (Metadata) ภาววิทยา (Ontologies) และการแบ่งหมวดหมู่ย่อย อย่างเป็นระบบ (Taxonomies)

1.2.2 ความรู้และทักษะด้านสงวน รักษา จัดเก็บ ค้นคืนทรัพยากรสารสนเทศ

1.2.3 ทักษะในการรวบรวมสารสนเทศและความรู้ให้สามารถเข้าถึงและค้นหาได้อย่างสะดวก รวดเร็ว เช่น การจัดทำคู่มือ การพัฒนาเว็บไซต์คลังความรู้ เป็นต้น

1.3 ด้านการจัดการสารสนเทศ (Information management) คือ ความสามารถของบรรณารักษ์ที่จะทำให้ สารสนเทศไปสู่ผู้ใช้โดยการคัดเลือก จัดระบบ จัดเก็บ และเผยแพร่ข่าวสารความรู้ เพื่อให้ผู้ใช้ได้รับ สารสนเทศและความรู้ ต่าง ๆ ผ่านการวางแผน ประเมินผลความเหมาะสมของทรัพยากรสารสนเทศต่อขนาด ห้องสมุด และบริการ ตลอดจนการ จัดการด้านสภาพแวดล้อม สินทรัพย์ดิจิทัลให้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของ ห้องสมุด

1.4 ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ (Collection management) คือ ความสามารถด้านจัดหา ทรัพยากร สารสนเทศหลากหลายประเภท ทั้งที่เป็นหนังสือ วารสาร หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโสตทัศน์ และสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ โดย การวิเคราะห์ คัดเลือก จัดซื้อ ขอรับบริจาค และแลกเปลี่ยน ตรวจสอบ การติดตามทวงถาม จัดเตรียมทรัพยากรสารสนเทศ สำหรับให้บริการ และการดูแลรักษาทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ บริการ รวมทั้งการสงวนรักษาทรัพยากร สารสนเทศของห้องสมุด

1.5 ด้านทรัพยากรสารสนเทศ (Information resources) หมายถึง สมรรถนะที่บรรณารักษ์สามารถ บริหาร จัดการทรัพยากรสารสนเทศ 3 ประเภทหลัก ๆ ได้แก่ สื่อตีพิมพ์ สื่อไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นมาตรฐานตรงกับความต้องการของผู้ใช้ สาขาวิชา สอดคล้องกับนโยบายของสถาบันที่สังกัด และมีความทันสมัยอยู่เสมอ พร้อมทั้งการสงวนรักษาทรัพยากร สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ